

La importància processal dels vídeos que Marchena veta al Suprem

Mercè Barceló, Josep Maria Tamarit i Júlia Humet sostenen, a preguntes de NacióDigital, que la negativa del tribunal a veure els documents de la violència policial pot tenir molta rellevància de cara a futurs recursos a Estrasburg

Manuel Marchena i el tribunal de l'1-O, en una sessió del judici | Pool Efe

?No tenga la menor duda que este tribunal verá todos los vídeos con sumo interés?. No és literal, però aquesta és la idea que repeteix, sessió rere sessió i amb més o menys vehemència, el magistrat Manuel Marchena, president de la sala segona del Tribunal Suprem que jutja els presos polítics. El que vol dir, a la pràctica, és que veta l'exhibició de documents i vídeos aportats per les parts durant la fase de la prova testifical, que és en la qual es troba a dia d'avui el judici de l'1-O. Per tant, els deixa tots pel final, durant la fase de la prova documental, que es preveu que arribi d'aquí a unes quantes setmanes.

La decisió ha molestat les defenses, com s'ha pogut constatar especialment aquesta setmana. La tensió a la sala ha pujat de nivell i les queixes han estat constants perquè Marchena ha impedit que es puguin veure vídeos durant els interrogatoris als testimonis de la Guàrdia Civil. Els agents han explicat com van viure la tardor del 2017, especialment el 20 de setembre i l'1 d'octubre i, amb major o menor contundència, han dibuixat un escenari de por, mirades d'odi, insults i alguna escopinada. Uns relats que no s'han pogut contrastar, matisar o refutar per la negativa de la sala a exhibir els documents aportats pels advocats defensors.

La decisió de Marchena de no permetre veure vídeos durant els interrogatoris podria estar vulnerant el principi de contradicció, que deriva del dret de defensa

Ara bé, tenen raó les defenses dels líders independentistes? És important poder veure ara els vídeos dels fets del 20 de setembre o de les càrregues de l'1 d'octubre? O, pel contrari, si els documents s'acabaran veient més endavant, no és necessari? **NacióDigital** ha parlat amb els catedràtics Josep Maria Tamarit i Mercè Barceló, amb la doctora Mercedes García-Aran i amb l'advocada Júlia Humet, i d'aquests quatre, la majoria coincideixen en assenyalar que és clau poder veure ara les imatges i vídeos dels fets de la tardor del 2017. Apunten que es tracta d'un moment molt important en el judici i que pot tenir molta rellevància en el futur, especialment de cara a recursos al Tribunal Constitucional o al d'Estrasburg, perquè el tribunal podria estar vulnerant el principi de contradicció, que deriva del dret de defensa.

Una decisió que pot suposar la nul·litat de la causa

En conversa amb aquest diari, Mercè Barceló, catedràtica de Dret Constitucional per la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) i observadora del judici amb la plataforma International Trial Watch, és molt clara: ?Ens trobem davant d'una situació molt greu?. Assenyala que, vetant l'exhibició de vídeos durant la fase de la prova testifical, s'està vulnerant el principi de contradicció, és a dir, aquell principi que estableix que en un judici les defenses hauran de poder contrastar les afirmacions dels testimonis i, si és necessari, fer emergir els dubtes sobre la veracitat de l'explicació que s'està donant a la sala. ?Això permet controlar la credibilitat dels testimonis?, explica Barceló. La vulneració d'aquest principi, sosté, pot provocar la nul·litat de la causa.

Josep Maria Tamarit manté que la decisió del tribunal debilita la posició de les defenses a l'hora de combatre testimonis que són de càrrec

Aquesta posició també la defensa Josep Maria Tamarit, catedràtic de Dret Penal per la Universitat Oberta de Catalunya (UOC), que constata que no poder veure els vídeos durant els interrogatoris als testimonis ?treu possibilitats d'argumentació a les defenses?. ?La decisió del tribunal debilita la posició dels advocats i els treu un element molt important a l'hora de combatre testimonis que són de càrrec?, sosté Tamarit. En aquest sentit, Júlia Humet, advocada del bufet Nèmesi, recorda que la rellevància del principi del dret a la defensa. ?Si es posa en una balança el fet de veure un vídeo o no, ha de prevaldre aquest principi i, per tant, deixar-lo veure?, afirma.

Un perjudici per a les defenses

La qüestió dels vídeos ha agafat força especialment aquesta setmana perquè els testimonis citats per la Fiscalia són de càrrec, és a dir, els han citat les acusacions -la Fiscalia, l'Advocacia de l'Estat i Vox- per mirar de refermar les seves tesis sobre els fets de la tardor de 2017. En aquesta situació, les defenses tenen l'obligació de fer aflorar les contradiccions dels testimonis i, per això, els vídeos són un element molt rellevant. És cert que es podran veure -d'aquí a unes setmanes, en la fase de prova documental- però això perjudica a les defenses.

Mercè Barceló indica que veure els vídeos al final del judici dificulta la possibilitat d'imputar un delictes de fals testimoni als agents de la Guàrdia Civil

En aquest punt, Mercedes García-Aran, doctora en Dret Penal per la Universitat de Barcelona, discrepa del punt de vista expressat pels altres tres experts. Sosté que el més important és que el tribunal vegi totes les proves, també els vídeos, i que el moment en que es vegin no té perquè afectar a la decisió final. Tanmateix, admet que, des d'un punt de vista de la utilitat de la prova, el fet de veure els vídeos més endavant pot "descontextualitzar-los", però no considera que això sigui motiu d'impugnació jurídica?

D'altra banda, Barceló, Tamarit i Humet argumenten que no veure els vídeos durant les declaracions dels testimonis castiga les defenses perquè debilita la prova. "No és el mateix veure'ls ara que veure'ls al final?", sostenen tots tres. En concret, Humet ressalta dues idees. La primera, que en un judici tant gran com és aquest, amb tantes proves i tants vídeos, és difícil que si es posen tots al final la causa "quedi lligada?". "Els jutges també són persones i, per moltes notes que preguin, veure un vídeo que fa referència a la declaració d'un testimoni de fa setmanes té menys força i pot quedar descontextualitzat?", apunta l'advocada. La segona, que el fet de no veure un vídeo que matisa o desacredita un testimoni contrari als interessos dels advocats defensors pot afectar al criteri del tribunal. En aquest sentit, Barceló indica que també dificulta la possibilitat d'imputar un delictes de fals testimoni als guàrdies civils.

La protesta, un mecanisme clau de cara als recursos

Davant d'aquesta situació, la principal opció que tenen les defenses és la protesta. La sala ja ha fixat un criteri i saben que les seves peticions no s'estimaran. Tot i així és clau que els advocats insisteixin en fer constar el seu desacord pensant més enllà del judici al Suprem i fixant-se en futurs recursos, primer al Tribunal Constitucional i després al d'Estrasburg. El requisit per al·legar que s'ha produït una vulneració de drets és que tan aviat com aquesta és produeix, l'advocat protesti davant del jutge, per donar opció a una reparació. Si no es fa al mateix moment, es perd l'oportunitat de presentar una al·legació. Barceló conclou: "A Marchena li molesten les protestes, perquè sap que són per anar després a Estrasburg. Sap que allà li tombaran, però també sap que si permet veure els vídeos de la violència policial els cau la causa. Se'ls enfonsaria el castell de cartes?".

La defensa de Jordi Cuixart, amb Marina Roig i Benet Salellas al capdavant, en un moment del judici. Foto: Pool Efe